PŘÍPAD PŘELÉTAVÉHO STAROŽITNÍKA

Miroslav Macek

XYZ

Případ přelétavého starožitníka

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

Miroslav Macek
Případ přelétavého starožitníka – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

PŘÍPAD PŘELÉTAVÉHO STAROŽITNÍKA

Miroslav Macek

© Miroslav Macek, 2023
Cover Photo © Shutterstock.com
© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2023

ISBN tištěné verze 978-80-7683-286-2
ISBN e-knihy 978-80-7683-291-6 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-7683-292-3 (1. zveřejnění, 2023) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-7683-293-0 (1. zveřejnění, 2023) (mobi)

PŘÍPAD PŘELÉTAVÉHO STAROŽITNÍKA

Miroslav Macek

xyz

1. kapitola

Být dnes starožitníkem není žádný med, a být dnes starožitníkem, který se věnuje převážně drahým kamenům, šperkům, starému stříbru a porcelánu, už vůbec ne. Jedna část zákazníků – totiž ta, která potřebuje peníze, a proto hodlá prodat něco „po babičce" či „po tetě" – je hluboce přesvědčena, že vlastní neuvěřitelné, unikátní kousky, kterým není ve světě rovno, a tak jakákoliv suma, kterou jim nabídnete, se jim zdá být urážkou nejen osobní, ale celé rodiny včetně předků do pátého kolena. Oproti tomu druhá část zákazníků, kterým nějaké ty peníze přebývají, a rozhodli se tedy něco investovat do drahých kamenů, neboť si zrovna přečetli nějaký reklamní článek o „investičních drahokamech" a jejich každoročním zhodnocení, tedy tito zákazníci jsou naopak přesvědčeni, že lze koupit závodního koně za cenu herky, a nejraději by zakoupili nějaký ten Mogul nebo Koh-i-Noor za zlomek finančních prostředků, které mají k dispozici.

Znalců, kteří kupují skvosty z pohnutek kombinovaných, tedy z lásky k nádheře kamenů a zlatnic-

ké práci a zároveň jako investici, je málo, pramálo. Znalců, kteří kupují drahé kameny z pohnutek ještě složitějších a vedle promyšlené investice a radosti z luxusního přírůstku mají ještě na paměti zvláštní lesk v očích milované bytosti a její zadržovaný, přerývaný dech, když otevírá krabičku s blyštivým darem, nemluvě o lesknoucích se slzách štěstí v jejích očích, tak takových je opravdu jen pár.

Elegán, který vstoupil v časném čtvrtečním odpoledni do mého krámku, na první pohled na znalce nevypadal. Tedy na znalce drahých kamenů ne. Na znalce ženské krásy však musel být vynikajícím odborníkem, a to značně znalým a trénovaným, neboť exemplář, který měl s sebou, byl ukázkovým příkladem ženské krásy. Krásy, kterou osobně a vždy jen v duchu nazývám krásou „devastující", neboť je schopna lámat nejen mužská srdce, ale též bortit trůny a likvidovat říše, abych použil starého dobrého klišé.

A abych ve stejném duchu pokračoval: kdybych měl na oku monokl, v příštím okamžiku by se místnůstkou rozlehl zvuk tříštěného skla, aniž bych jej ovšem slyšel, neboť bych stál s ústy otevřenými a s živostí solného sloupu.

Já nejsem zrovna muž, kterému nějaká pohledná dívka či žena každou chvíli vyrazí dech – na to jsem příliš stár, příliš světa znalý a příliš zkušený. Také ženy, které se vyskytovaly, vyskytují a doufám,

že ještě budou vyskytovat v mém životě, rozhodně vždy patřily k té značně pohledné části ženského pohlaví.

Ovšem tento exemplář… uf, tady by každý, byť sebedetailnější a sebepřesnější popis dozajista působil jako převyprávění západu slunce v Karibiku nebo slovní popis Vermeerova obrazu, a tak se o to raději ani nepokusím.

Snad bych měl jen dodat, že nešlo pouze o fyzickou krásu jako takovou, to bych se určitě tak nerozplýval. Z té dívky, nebo spíše už mladé ženy, vyzařovalo totiž něco navíc, jakési obtížně popsatelné fluidum, působící jako andělská, nebo spíš ďábelská směs nezemské záře, tepla, vůně, sexappealu… ne, ani tohle můj jazyk nezvládne, dokonalost prostě nelze popsat, aniž by jí to ublížilo.

Pokud se ovšem domníváte, že šlo o nějakou moderní Popelku, okouzlenou šarmantním princem a poněkud lačně čekající na lepší příští, mýlíte se. Oblečení, které měla na sobě, a nevtíravě luxusní doplňky, hlavně však samozřejmost, s jakou je nosila, dokazovaly, že tato žena dokáže být vydržována na velmi vysoké úrovni. A že šlo o ženu vydržovanou, tak na to vezměte jed, kde jinde než v mé branži se s nimi setkáváte a naučíte se je rozeznávat?

Neberte ovšem tato moje slova jako nějaký odsudek, naopak. Nemám nic proti tomu, když krásná žena využívá svoji krásu k dosažení spokojeného

a bohatého života, stejně jako jiná využívá svého původu nebo nějakého vrozeného talentu. Ale odbíhám…

Prostě v pátečním odpoledni stojí v mém krámku elegán s tou dokonalou kráskou po boku, nedbale se rozhlíží kolem a já najednou začínám mít pocit, že toto je zákazník, který nepřišel jen okukovat a dělat ramena před novou známou, ale přece jen znalec, který si nechá vytáhnout z trezoru kousky, které pochopitelně nejsou vystaveny ve výkladu pro kolemjdoucí zahraniční turisty a možnosti jejich kapes a kreditek. A nemýlil jsem se.

Ze šperků, které jsem mu na černém platu předložil, neomylně sáhl pro závěs s rubínem a brilianty, po nejlepším kousku, který jsem v obchodě za poslední léta měl. Nebudu Vám popisovat ani ten krásný šperk, popis by mu ublížil stejně jako té krásné ženě.

Ta se posadila na malou židličku před benátské zrcadlo a já jí pomalu přiložil závěs na broskvovou kůži výstřihu a vzrušením jsem ani nedýchal. A pak náhle, jako blesk z čistého nebe, přišel okamžik, který je velmi vzácný i v životě starožitníka. Krása šperku a krása ženy se v jediném okamžiku, v jediném zlomečku vteřiny navzájem spojily, znásobily a rozzářily. A aby toho nebylo dost, v tom okamžiku ta žena pronesla potlačovaně vzrušeným a vzrušujícím hlubokým altem slova, spíše jen zvuk, tón, božské zašeptnutí: „Ach, ano!“

Jen jaksi nerad, neochotně, s rozpaky jsem po chvíli sejmul závěs z její nádherné šíje a začal jej skládat do krabičky. Muž, jako by se jej všechno to krásné napětí pranic netýkalo, vytáhl luxusní náprsní tašku z krokodýlí kůže, odpočítal z ní patřičný počet bankovek, předal mi je a krabičku se šperkem poněkud ledabyle zastrčil do kapsy saka.

Přešel jsem ke dveřím, přidržel jim je otevřené a popřál jim hezký den s tím, že jsem jim v budoucnu kdykoliv k službám. Muž jen cosi nesrozumitelně zamumlal, ale dívka se na mne usmála s veselým „na shledanou". Pozoroval jsem je, jak kráčejí po chodníku k zaparkovanému vozu, tmavě modrému Jaguaru MK II Saloonu, muž míří rovnou k sedadlu řidiče, aniž by dívce otevřel a přidržel dveře, ta nastupuje a záhy se vůz odlepuje od chodníku. Typ auta jsem poznal ihned proto, že jeden sportovní automobil téže značky vlastním, a vím toho proto o její historii a typech téměř vše.

Peníze jsem uložil do trezoru a přitom si říkal, zda se ten movitý muž, a samozřejmě ta krásná dívka, ještě někdy objeví v mém krámku.

Neobjevili, ale tím vše neskončilo.

2. kapitola

Zrovna jsem se chystal zamknout vstupní dveře, spustit mříž, vyťukat kód na zabezpečovacím zařízení a vyjít zadními dveřmi přímo na schodiště vedoucí do mého bytu v patře, když se rozezněl telefon. Starý, dobrý, bakelitový přístroj s otočným číselníkem a se šňůrou obtočenou černým hedvábím, jehož sluchátko tak příjemně chladí do ušního boltce.

Zkušenost mne už dávno naučila, že starožitník si nikdy nemůže dovolit propást případného zákazníka, a tak jsem se vrátil a sluchátko poslušně zvedl. Než jsem se stačil představit, ozval se hluboký, stářím jen nepatrně poznamenaný autoritativní ženský hlas, který pravil:

„Dobrý den, u telefonu Malvína Petrášová. Ráda bych vám opět nabídla k prodeji pár starožitností. Přijďte, prosím, dnes večer kolem sedmé ke mně."

A aniž mi ponechala sebenepatrnější čas k odpovědi, dodala:

„Tak domluveno. V sedm vás očekávám. Na shledanou."

A pak už jsem slyšel jen zvuk položeného sluchátka. Starožitník, nechce-li záhy zkrachovat, si nikdy nemůže dovolit ignorovat takovou nabídku, byť by měl předem správné tušení, že z „pár starožitností" se nakonec vyklube jen bezcenná šatní skříň, toaletní stolek s osleplým zrcadlem a prasklou mramorovou deskou či porcelánové hrníčky s napůl smytými nápisy *Gruss aus Karlsbad* či *Pozdrav z pouti*.

To ovšem v tomto případě nehrozilo. Slečnu Malvínu jsem totiž, tak jako ostatně každý ve městě, znal. Jediná dcera důstojníka císařsko-královské armády a dcery mlynáře, která zdědila krásnou dobovou vilu v tehdy teprve vznikající prestižní vilové čtvrti u městského parku. Vychovaná a vzdělaná v soukromých školách někde ve Francii či ve Švýcarsku. Ač kráska, nakonec nikdy neprovdaná. Dnes stará dáma, určitě devadesátiletá, málokdy již vycházející ze své vily, kterou téměř zázrakem udržela celý život ve svém majetku. A čas od času prodávající starožitné kousky, nad nimiž obvykle srdce zaplesalo, což činila proto, aby měla k nepatrnému důchodu vždy dost peněz na svůj diskrétně nákladný způsob života.

Když jsem zazvonil u branky vily, přišla mi otevřít společnice slečny Petrášové, věk něco ke čtyřicítce, ale stále půvabná černovláska, o níž jsem věděl, že bydlí přímo ve vile v podkrovním bytě, vychází

z domu jen na obvyklé nákupy a jiné pochůzky, ale jinak se s nikým z města nestýká, ač se o to spousta mužů pokoušela a pokouší.

Poněkud obřadně mne uvedla do pokoje, ve kterém mne očekávala její chlebodárkyně. Slečna nonšalantně spočívala v křesle, na stolku stál k použití připravený čajový servis (na první pohled velmi zachovalý Minton, kouzelný to pohled pro každého starožitníka) a miska domácích sušenek, a vedle bylo přisunuto druhé, menší křeslo. Slečna Petrášová ke mně poněkud obřadně natáhla ruku v šedé rukavičce, já potlačil reflex přitáhnout ji ke rtům a políbit, lehce jí potřásl, usadil se do křesílka, nechal se od společnice obsloužit čajem (mléko ano, cukr ne, prosím) a jal se naslouchat slovům staré dámy.

„Nabízím vám opět ke koupi pár starožitností," pravila svým generálským úsečným hlasem. „Moje společnice vše již připravila k prohlídce v salonu. Jejich seznam a požadované ceny má taktéž u sebe." Nechala mne v klidu dopít šálek čaje, pak cinknutím na starodávný mechanický zvonek, který spočíval na stolku vedle její pravé ruky, přivolala svoji společnici, která mne zavedla do salonu, nudně zařízeného vídeňským pseudorenesančním nábytkem; v rohu místnosti stála poněkud nepatřičně jednoduchá komoda a na ní několik váz, pár stříbrných svícnů, dvoje tiše tikající stolní hodiny a moderní dřevěná kazeta se stříbrným víkem ve stylu art deco.

Krátce jsem pohledem přelétl vyrovnané předměty a usoudil, že jde o věci zajímavé a celkem dobře prodejné. Ceny byly, abych tak řekl, obvykle přiměřené, ze kterých sice žádný výjimečný zisk nekynul, ale slušný ano. Pustil jsem se do zevrubné prohlídky, která potvrdila moje očekávání, přičemž z jedněch stojacích hodin, když jsem je lehce nadzvedl, sjel natahovací klíček ležící na jejich onyxovém podstavci do pootevřené zásuvky komody. Otevřel jsem ji a chystal se vyndat z jinak prázdné zásuvky zapadlý klíček. A tu jsem zadržel vzrušením dech. Zásuvka byla vyložena zažloutlými starými novinami, tak jak se to dělává, aby nějaké ostřejší předměty nepoškrábaly dno. A na těch novinách se skvěla poštovní známka.

Můj otec býval známý filatelista a já prožil mládí mezi alby, zásobníky, lupami, zoubkoměry, katalogy a handlujícími filatelisty – mimochodem, vynikající to životní škola – a tak jsem jediným pohledem poznal, že jde o „rumělkového Merkura"! Vám to sousloví asi nic neříká, ale jde suverénně o nejdražší evropskou známku; používala se totiž na frankování zasílaných novin jen od března roku 1856 do konce roku 1858, a to na balíky novin o počtu padesáti kusů, a zachovalo se jich skutečně jen pár. Tato se navíc skvěla v pravém horním rohu Wiener Zeitung z roku 1858 a byla dokonalá – šlo totiž o malé čtvercové známky, které museli poštmistři odstřihávat z archů, a najít tedy známku se širokými, pravidelnými okraji,

takzvaně „nezastřiženou“, je dalším zázrakem. A najít ji s krásným, čitelným, nerozpitým poštovním razítkem, umístěným lehce přes pravý spodní roh známky, tak to je zázrak zázraků… Ta musí být moje!

Neodsuzujte mne, prosím, že jsem hned ani později neběžel za slečnou Malvínou a neřekl jí o tom nálezu, protože mi bylo předem jasné, že nepustí z ruky nic, dokud se nepřesvědčí o možné ceně, a sběratelé a starožitníci mají poněkud jiné mravní normy než obyčejní smrtelníci, byť jsou možná výjimky, potvrzující pravidlo. Já se však doposud s žádnou nesetkal.

Vrátil jsem se tedy do salonu a cestou promýšlel, jak noviny se známkou co nejlevněji získat, takže jsem co nejklidnějším hlasem vyjmenoval staré dámě pár předmětů, o které bych měl zájem, souhlasil s jejich cenou, a pak zavedl řeč na komodu a možnost její koupě. Zatvářila se poněkud překvapeně, neboť šlo opravdu v podstatě o bezcenný kousek, pokud si tedy odmyslíte ty noviny v zásuvce. Protože však byla dobře naladěna právě proběhlým obchodem a hlavně penězi ve své ruce, nakonec souhlasila a já jsem s hranými rozpaky a váháním akceptoval její poněkud přemrštěnou cenu. Dodal jsem, že se pokusím odvézt komodu ještě dnes nebo nejpozději zítra, jen co objednám dodávkové taxi, ale slečna Malvína pravila rozhodným hlasem, že má již na zbytek týdne připraven jiný program, neboť hodlá navštívit sestru, která lehce onemocněla,